

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความสะดวกในการ เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตารางต่างๆ ผู้วิจัยจึงนำ
สัญลักษณ์ทางสถิติมาใช้ ดังนี้

$\bar{X}$	หมายถึง	คะแนน เฉลี่ย
S.D.	หมายถึง	ค่า เบี่ยงเบนมาตรฐาน
r	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ เพียร์สัน
N	หมายถึง	จำนวนตัวอย่างในกลุ่ม
t	หมายถึง	ค่าทดสอบความแตกต่างของค่า เฉลี่ยระหว่าง ตัวแปร 2 ตัว เพื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับค่า มาตรฐานจากตาราง
df	หมายถึง	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (degree of freedom)
P	หมายถึง	ระดับความมีนัยสำคัญ

ผู้วิจัยได้ เสนอผลการวิเคราะห์ปัญหาทางจิตใจของผู้ป่วยโรคเบาหวาน
ออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 สถานภาพของกลุ่มตัวอย่างประชากร
- ตอนที่ 2 ระดับปัญหาทางจิตใจของผู้ป่วยโรคเบาหวาน
- ตอนที่ 3 การจัดอันดับตำแหน่งของปัญหาทางจิตใจ
- ตอนที่ 4 เปรียบเทียบปัญหาทางจิตใจของผู้ป่วยโรคเบาหวานเพศหญิงกับ
เพศชาย
- ตอนที่ 5 ความสัมพันธ์ระหว่าง อายุ กับ ปัญหาทางจิตใจ และระหว่าง
ระยะเวลาที่เป็นโรคเบาหวานกับ ปัญหาทางจิตใจ

ตอนที่ 1 สถานภาพของกลุ่มตัวอย่างประชากร

ตารางที่ 1 จำนวนผู้ป่วยจำแนกตาม เพศ อายุ และระยะเวลาที่เป็นโรคเมลาหวน

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
หญิง	80	50
ชาย	80	50
รวม	160	100
2. อายุ(ปี)		
15 - 29	27	16.87
30 - 44	48	30.00
45 - 59	40	25.00
60 ขึ้นไป	45	28.13
รวม	160	100.00
3. ระยะเวลาที่เป็นโรคเมลาหวน (ปี)		
1 - 3	40	25
4 - 6	40	25
7 - 9	40	25
10 ขึ้นไป	40	25
รวม	160	100

จากตารางที่ 1 จากการศึกษาขนาดของกลุ่มตัวอย่างของผู้วิจัย คือ
 เลือกศึกษาผู้ป่วยหญิงกับผู้ป่วยชายจำนวนเท่ากัน กลุ่มละ 80 คน ส่วนอายุของ
 ผู้ป่วย พบว่า ส่วนใหญ่ เป็นผู้ป่วยที่มีอายุอยู่ระหว่าง 30 - 44 ปี คิดเป็นร้อยละ
 30 รองลงมาเป็นผู้ป่วยที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 28.13 ส่วนผู้ป่วย
 ที่มีอายุอยู่ในระหว่าง 15 - 29 ปีมีเป็นส่วนน้อย คิดเป็นร้อยละ 16.87
 สำหรับระยะเวลาที่เป็นโรคเบาหวานของผู้ป่วย ผู้วิจัยได้กำหนดจำนวนผู้ป่วยให้
 เท่ากันในแต่ละกลุ่มระยะเวลา คือ กลุ่มละ 40 คน คิดเป็นร้อยละ 25

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 2 จำนวนผู้ป่วยจำแนกตามสถานภาพการสมรส และการมีเครื่องญาติเป็นโรคเบาหวาน

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ
1. สถานภาพการสมรส		
โสด	18	11.25
คู่	121	75.63
หม้าย	16	10.00
หย่า	5	3.12
รวม	160	100.00
2. เครื่องญาติที่เป็นโรคเบาหวาน *		
มี	49	30.63
ไม่มี	111	69.37
รวม	160	100.00

* เป็นญาติที่เกี่ยวข้องของโคยตรงทางสายโลหิต
จากตาราง แสดงว่า ผู้ป่วยส่วนใหญ่สมรสแล้ว รองลงมาคือ โสด ส่วน
ผู้ป่วยที่หย่า มีน้อยที่สุด

สำหรับการมีเครื่องญาติเป็นโรคเบาหวานนั้น ส่วนใหญ่ เป็นผู้ป่วยที่ไม่มีเครื่องญาติ
เป็นโรคเบาหวาน คิดเป็นร้อยละ 69.37 ส่วนน้อยมีเครื่องญาติเป็นโรคเบาหวาน
คิดเป็นร้อยละ 30.63

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3 จำนวนผู้ป่วยจำแนกตามการรักษา และ ระดับน้ำตาลในเลือด

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. การรักษาโรคเบาหวาน		
โดยการฉีดอินซูลิน	79	49.38
โดยการรับประทานยาลดน้ำตาล	81	50.62
รวม	160	100.00
2. ระดับน้ำตาลในเลือด(มิลลิกรัม เปอร์เซ็นต์) *		
ต่ำกว่า 80	3	1.88
80 - 120	32	20.00
121 - 200	82	51.25
201 ขึ้นไป	43	26.87
รวม	160	100.00

* วิเคราะห์โดยแบบสมการถดถอย

จากตาราง แสดงว่า เป็นผู้ป่วยที่ได้รับการรักษาโรคเบาหวานโดยการฉีดอินซูลิน และ การรับประทานยาลดน้ำตาล ในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน คือ คิดเป็นร้อยละ 49.38 และ ร้อยละ 50.62 ตามลำดับ ส่วนระดับน้ำตาลในเลือด พบว่า ผู้ป่วยส่วนใหญ่มีระดับน้ำตาลในเลือดอยู่ในช่วง 121 - 200 มิลลิกรัม เปอร์เซ็นต์ ซึ่งเป็นระดับที่มากกว่าปกติ คิดเป็นร้อยละ 51.25 ส่วนน้อยเป็นผู้ป่วยที่มีระดับน้ำตาลต่ำกว่า 80 มิลลิกรัม เปอร์เซ็นต์ ซึ่งเป็นระดับที่ต่ำกว่าปกติ คิดเป็นร้อยละ 1.88 สำหรับผู้ป่วยที่มีระดับน้ำตาลอยู่ในช่วงที่ปกติ คือ 80 - 120 มิลลิกรัม เปอร์เซ็นต์ มีเพียงร้อยละ 20.00

ตอนที่ 2 ระดับปัญหาทางจิตใจของผู้ป่วยโรค เมาหวาน
 ตารางที่ 4 ปัญหาทางจิตใจทั้งรายคนและโดยส่วนรวม

ปัญหาทางจิตใจ เกี่ยวกับ	คะแนน
การควบคุมอาหาร	47.81
การออกกำลังกาย	26.40
การรับประทานยาลดน้ำตาลหรือการฉีดยาอินซูลิน	42.50
การตรวจน้ำตาลในปัสสาวะ	49.33
การมาพบแพทย์ตามนัด	35.26
การเกิดภาวะแทรกซ้อน	49.50
ปัญหาในการปรับตัวทางอารมณ์	48.33
ปัญหาในการปรับตัวทางเศรษฐกิจ	41.27
ปัญหาในการปรับตัวทางสังคม	53.00
รวมทุกด้าน	44.52

จากตารางแสดงว่า ปัญหาทางจิตใจรายคน เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น ปัญหาทางจิตใจที่เกี่ยวกับการออกกำลังกาย และการมาพบแพทย์ตามนัด เป็นปัญหาอยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาโดยส่วนรวม พบว่า เป็นปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5 ค่าร้อยละของปัญหาทางจิตใจเกี่ยวกับการควบคุมอาหาร

ความรู้สึกหรือพฤติกรรมที่แสดงถึงปัญหาทางจิตใจ	ร้อยละ
1. ต้องใช้ความพยายามที่จะไม่รับประทานอาหารรสหวานที่เคยชอบ	66.25
2. รู้สึกว่าอาหารที่มีรสหวาน เป็นของต้องห้าม	71.88
3. ต้องใช้เวลานานในการตัดสินใจ เลือกอาหารรับประทานแต่ละครั้ง	39.38
4. ต้องใช้เวลานานในการตัดสินใจ ไม่รับประทานอาหารเพิ่ม	35.00
5. คิดอยู่เสมอว่า เมื่อใดจึงจะรับประทานอาหาร เหมือนคนทั่วไปได้	60.00
6. รู้สึกว่าคนอื่นๆ มีการรับประทานอยู่ตลอดเวลา	40.63
7. เมื่อเห็นบริเวณที่ขายอาหารหรือขนมหวาน อยากเข้าไปดูและซื้อรับประทาน	25.63
8. รู้สึกเป็นภาระยุ่งยากในการควบคุมจำนวนอาหารที่รับประทานในแต่ละมื้อ	43.75
รวม	47.81

จากตารางแสดงว่า ในด้านการควบคุมอาหาร ข้อที่เป็นปัญหามากที่สุด คือ ความรู้สึกคับข้องใจว่า อาหารที่มีรสหวาน เป็นของต้องห้าม (ร้อยละ 71.88) รองลงมาคือ รู้สึกทุกข์ทรมานใจที่ต้องใช้ความพยายามที่จะไม่รับประทานอาหารรสหวานที่เคยชอบ (ร้อยละ 66.25) ส่วนข้อที่เป็นปัญหาอันดับสองคือ เมื่อเห็นบริเวณที่ขายอาหารหรือขนมหวานแล้ว อยากเข้าไปดูและซื้อรับประทาน (ร้อยละ 25.63) ซึ่งแสดงถึงความรู้สึกทุกข์ทรมานใจเพียงเล็กน้อย สำหรับค่าร้อยละของคะแนนปัญหาทางจิตใจในกรณีนี้ เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ พบว่า เป็นปัญหาในระดับปานกลาง (ร้อยละ 47.81)

ตารางที่ 6 ค่าร้อยละของคะแนนปัญหาทางค่านิยม จิตใจ เกี่ยวกับการออกกำลังกาย

ความรู้สึกหรือพฤติกรรมที่แสดงถึงปัญหาทางค่านิยม จิตใจ	ร้อยละ
1. แม่จะไ้รับการแนะนำให้ออกกำลังกาย แต่ก็ยังไม่เคยทำ	32.50
2. คิดแล้วคิดอีกก่อนจะตัดสินใจออกกำลังกาย	38.75
3. รู้สึกเป็นภาระเพิ่มขึ้นที่ของออกกำลังกาย	29.38
4. รู้สึกว่าผู้ที่เจ็บป่วยไม่ควรออกกำลังกาย	5.00
รวม	26.40

จากตาราง แสดงว่า ในด้านการออกกำลังกาย ข้อที่เป็นปัญหา มากที่สุด คือ ความรู้สึกขัดแย้งในใจ จึงคิดแล้วคิดอีกก่อนจะตัดสินใจออกกำลังกาย (ร้อยละ 38.75) ส่วนข้อที่เป็นปัญหาน้อยที่สุด คือ รู้สึกวิตกกังวลว่า ผู้ที่เจ็บป่วยไม่ควรออกกำลังกาย (ร้อยละ 5.00)

สำหรับค่าร้อยละของคะแนนปัญหาทางค่านิยม จิตใจ เกี่ยวกับการออกกำลังกาย เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ พบว่า เป็นปัญหาอยู่ในระดับน้อย (ร้อยละ 26.40)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 7 การยอมรับของคะแนนปัญหาทางจิตใจเกี่ยวกับ การรับประทานยา
ลดน้ำตาลและ การฉีดยาอินซูลิน

ความรู้สึกหรือพฤติกรรมที่แสดงถึงปัญหาทางจิตใจ	ร้อยละ
1. ไม่อยากให้อายุถึง เวลาที่ต้องรับประทานยา	22.22
2. พยายามเลี้ยงที่จะพูดคุย เรื่องการ รับประทานยากับผู้อื่น	27.16
3. มักจะลืมรับประทานยาอยู่เสมอ	27.16
4. ไม่อยากให้อายุถึง เวลาที่ต้องฉีดยาอินซูลิน	55.70
5. อยากให้มีวิธีการให้อินซูลินที่ง่ายกว่านี้	62.03
6. รู้สึก เป็นภาระยุ่งยากที่ต้องฉีดยาอินซูลิน	63.29
รวม	42.50

จากตาราง แสดงว่า ข้อที่เป็นปัญหามากที่สุดคือ รู้สึกเป็นภาระ
ยุ่งยากที่ต้องฉีดยาอินซูลิน (ร้อยละ 63.29) แสดงถึงความรู้สึกวิตกกังวลต่อการ
ฉีดยาอินซูลิน ส่วนข้อที่เป็นปัญหาน้อยที่สุด คือ ไม่อยากให้อายุถึง เวลาที่ต้อง
รับประทานยา (ร้อยละ 22.22) แสดงถึงความรู้สึกคับข้องใจต่อการรับประทาน
ยาลดน้ำตาล สำหรับการยอมรับของคะแนนปัญหาทางจิตใจเกี่ยวกับ การ
รับประทานยาลดน้ำตาลและการฉีดยาอินซูลิน เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้
พบว่า เป็นปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 42.50)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 8 คารอยละของคะแนนปัญหาทางกานจิตใจ เกี่ยวกับการตรวจหน้าตาล
ในบัสสาวะ

ความรู้สึกหรือพฤติกรรมที่แสดงถึงปัญหาทางกานจิตใจ	รอยละ
1. รู้สึกเป็นภาระเพิ่มขึ้นที่ต้องตรวจหน้าตาลในบัสสาวะกายตนเอง	54.38
2. ไม่เชื่อว่าการตรวจหน้าตาลในบัสสาวะจะมีประโยชน์	10.63
3. การตรวจหน้าตาลในบัสสาวะควร เป็นหน้าที่ของทางโรงพยาบาล	82.50
รวม	49.33

จากตาราง แสดงว่า ในกานการตรวจหน้าตาลในบัสสาวะ ข้อที่เป็น
ปัญหามากที่สุดคือ การตรวจหน้าตาลในบัสสาวะควร เป็นหน้าที่ของทางโรงพยาบาล
(รอยละ 82.50) แสดงถึงความรู้สึกคับข้องใจของผู้น่วย ส่วนข้อที่เป็นปัญหาน้อยที่สุด
คือ ไม่เชื่อว่าการตรวจหน้าตาลในบัสสาวะจะมีประโยชน์ (รอยละ 10.63) อัน
แสดงถึงความรู้สึกคับข้องใจ สำหรับคารอยละของคะแนนปัญหาทางกานจิตใจ เกี่ยวกับการ
การตรวจหน้าตาลในบัสสาวะ เมื่อเทียบกับ เกณฑ์กำหนดไว้ พบว่า เป็นปัญหาใน
ระดับปานกลาง (รอยละ 49.33)

ตารางที่ 9 คารอยละของคะแนนปัญหาทางจิตใจเกี่ยวกับ การมาพบแพทย์ตามนัด

ความรู้สึกหรือพฤติกรรมที่แสดงถึงปัญหาทางจิตใจ	ร้อยละ
1. ไม่อยากมาพบแพทย์ตามนัดเพราะกลัวการ เจาะเลือดหาระดับน้ำตาล	13.13
2. ไม่อยากมาพบแพทย์ตามนัด เพราะมักถูกตำหนิ เมื่อระดับน้ำตาลในเลือดเพิ่มขึ้นกว่าปกติ	31.25
3. การ เตรียมตัวมาพบแพทย์ตามนัดแต่ละครั้งทำให้เกิดความวิตกกังวล	45.00
4. อยากให้แพทย์สั่งยาไว้ เป็นจำนวนมากๆ	38.75
5. อยากจะยืดเวลาที่ต้องพบแพทย์ออกไป	47.50
รวม	35.26

จากตาราง แสดงว่า ในคานการมาพบแพทย์ตามนัดนั้น ข้อที่เป็นปัญหามากที่สุด คือ อยากจะยืดเวลาที่ต้องพบแพทย์ออกไป (ร้อยละ 47.50) แสดงถึงความรู้สึกกลัวและคัมของใจต่อการมาพบแพทย์ ส่วนข้อที่เป็นปัญหาน้อยที่สุด คือ ไม่อยากมาพบแพทย์ตามนัด เพราะกลัวการ เจาะเลือดหาระดับน้ำตาล (ร้อยละ 13.13) อันแสดงถึงมีความรู้สึกกลัว เพียง เล็กน้อยต่อการ เจาะเลือดสำหรับคารอยละของคะแนนปัญหาทางจิตใจ เกี่ยวกับการมาพบแพทย์ตามนัด เมื่อเทียบกับ เกณฑ์ที่กำหนดไว้ พบว่า เป็นปัญหาอยู่ในระดับน้อย (ร้อยละ 35.26)

ตารางที่ 10 การร้อยละของคะแนนปัญหาทางจิตใจเกี่ยวกับ การเกิดภาวะ
แทรกซ้อน

ความรู้สึกหรือพฤติกรรมที่แสดงถึงปัญหาทางจิตใจ	ร้อยละ
1. กลัวอาการหมกคล้ำอื่น เนื่องจากน้ำตาลในเลือดสูงหรือต่ำเพราะเคยเกิดขึ้นแล้ว	27.50
2. รู้สึกกลัวและวิตกกังวลว่าจะเกิดภาวะแทรกซ้อนของโรคเบาหวาน	77.50
3. รู้สึกท้อแท้ใจ เพราะแม้ว่าจะควบคุมโรคเบาหวานได้ก็เพียงใจก็ยังต้องประสบกับภาวะแทรกซ้อน	31.88
4. รู้สึกว่าโอกาสที่จะมีชีวิตอยู่จนแก่มีน้อยกว่าคนอื่น ๆ	60.63
รวม	49.53

จากตาราง แสดงว่า ในด้านการเกิดภาวะแทรกซ้อน ข้อที่เป็นปัญหาทางจิตใจมากที่สุด คือ รู้สึกกลัวและวิตกกังวลว่าจะเกิดภาวะแทรกซ้อนของโรคเบาหวาน (ร้อยละ 77.50) ซึ่งแสดงว่า ผู้ป่วยโรคเบาหวานจะมีความรู้สึกกลัวและวิตกกังวลอยู่ตลอดเวลา เกี่ยวกับการเกิดภาวะแทรกซ้อน รองลงมาคือ รู้สึกว่าโอกาสที่จะมีชีวิตอยู่จนแก่มีน้อยกว่าคนอื่น ๆ (ร้อยละ 60.63) แสดงให้เห็นว่า ผู้ป่วยรู้สึกหมกหมองที่จะมีชีวิตเป็นยาวเหมือนคนทั่วไป ส่วนข้อที่เป็นปัญหาจิตใจน้อยที่สุด คือ กลัวอาการหมกคล้ำอื่นเนื่องจากน้ำตาลในเลือดสูงหรือต่ำกว่าปกติ (ร้อยละ 27.50) แสดงว่า ผู้ป่วยมีความรู้สึกกลัวต่อการเกิดภาวะแทรกซ้อนอย่างเฉียบพลัน อันได้แก่ การมีน้ำตาลในเลือดสูงหรือต่ำกว่าปกติอยู่เพียงเล็กน้อยเท่านั้น สำหรับการร้อยละของคะแนนปัญหาทางจิตใจเกี่ยวกับการเกิดภาวะแทรกซ้อน เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ พบว่า เป็นปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 49.53)

ตารางที่ 11 ภาระของคะแนนปัญหาทางจิตใจเกี่ยวกับ การปรับตัวทาง
 ใจ
 ความรู้สึกหรือพฤติกรรมที่แสดงถึงปัญหาทางจิตใจ

ความรู้สึกหรือพฤติกรรมที่แสดงถึงปัญหาทางจิตใจ	ร้อยละ
1. คนในครอบครัวต้องมีภาระยุ่งยากขึ้นตั้งแต่ท่านป่วยเป็นโรค เบาหวาน	37.50
2. เนื่องจากท่าน เป็นโรคเบาหวาน จึงควรได้รับการเอาใจใส่ จากคนในครอบครัว เป็นพิเศษ	47.50
3. การที่ท่าน เป็นโรคเบาหวาน เป็นความผิดของบิดาหรือมารดา เพราะโรคนี้ถ่ายทอดทางกรรมพันธุ์	8.75
4. ถ้าท่านทราบว่าโรคเบาหวานถ่ายทอดทางกรรมพันธุ์ได้ จะไม่ แต่งงานหรือมีบุตร โดย เกิดขาด	52.50
5. ตั้งแต่เป็นโรคเบาหวาน ท่านไม่มั่นใจว่า จะสามารถเลือกเรียน หรือทำงานได้ตามที่ต้องการ	65.00
6. ผู้ที่เป็นโรคเบาหวานมีโอกาสที่จะประสบความสำเร็จในการ เรียนหรือการทำงานน้อยกว่าคนที่ไม่เป็นโรคเบาหวาน	78.75
รวม	48.33

จากตารางแสดงว่า ในด้านการปรับตัวทางครอบครัว ข้อที่เป็นปัญหา
 มากที่สุด คือ รู้สึกหมกหมุ่นที่จะมีโอกาสประสบความสำเร็จในการเรียนหรือการ
 ทำงานเท่ากับคนที่ไม่ได้เป็นโรคเบาหวาน (ร้อยละ 78.75) รองลงมาคือ ไม่
 มั่นใจว่า จะสามารถเลือกเรียนหรือทำงานได้ตามที่ต้องการ (ร้อยละ 65.00)
 แสดงถึงความวิตกกังวลต่อการเป็นโรคเบาหวานว่า จะไปขัดขวางต่อความของการ
 เกี่ยวกับการเรียน หรือ การทำงาน ส่วนข้อที่เป็นปัญหาน้อยที่สุด คือ ความรู้สึก
 โกรธคนบิดา มารดาที่ถ่ายทอดโรคเบาหวานให้ตน (ร้อยละ 8.75)

สำหรับการร้อยละของคะแนนปัญหาทางค่านิยมเกี่ยวกับการปรับวิถีทาง
 ความครอบครัวนี้ เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ พบว่า เป็นปัญหาอยู่ในระดับ
 ปานกลาง (ร้อยละ 48.33)

ตารางที่ 12 การร้อยละของคะแนนปัญหาทางค่านิยมเกี่ยวกับ ค่านิยมธุรกิจ

ความรู้สึกหรือพฤติกรรมที่แสดงถึงปัญหาทางค่านิยม	ร้อยละ
1. การรักษาโรคเบาหวานทำให้ค่าใช้จ่ายของครอบครัวเพิ่มมากขึ้น	53.13
2. ถึงแม้เป็นโรคเบาหวาน รายได้ของครอบครัวได้รับความกระทบ กระเทือน	41.88
3. ไม่มีเงินจากรายได้ของครอบครัวจะสมมูลกับรายจ่ายซึ่งรวมถึง การรักษาโรคเบาหวานไปตลอดไป	28.75
รวม	41.27

จากตาราง แสดงว่าในค่านิยมธุรกิจ ข้อที่เป็นปัญหาทางค่านิยม
 มากที่สุด คือ ความรู้สึกวิตกกังวลต่อการรักษาโรคเบาหวานว่า ทำให้รายจ่าย
 ของครอบครัวเพิ่มมากขึ้น (ร้อยละ 53.13) ส่วนข้อที่เป็นปัญหาน้อยที่สุด คือ
 ไม่มีเงินจากรายได้ของครอบครัวจะสมมูลกับรายจ่าย ซึ่งรวมถึงการรักษาโรค
 เบาหวานไปตลอดไป (ร้อยละ 28.75) แสดงให้เห็นว่า ผู้วิจัยมีความรู้สึกวิตก
 กังวลต่อค่าใช้จ่ายในการรักษาโรคเบาหวานในอนาคตเพียงเล็กน้อย นั่นคือ
 ผู้วิจัยค่อนข้างมั่นใจว่าจะมีเงินรักษาโรคเบาหวานไปตลอดไป สำหรับค่า
 ร้อยละของคะแนนปัญหาทางค่านิยมเกี่ยวกับค่านิยมธุรกิจ เมื่อเทียบกับเกณฑ์
 ที่กำหนดไว้ พบว่า เป็นปัญหาในระดับปานกลาง (ร้อยละ 41.27)

ตารางที่ 13 การอยละของคะแนนปัญหาทางจิตใจเกี่ยวกับ ทางคานสังคัม

ความรู้สึกหรือพฤติกรรมที่แสดงถึงปัญหาทางจิตใจ	รอยละ
1. การ เป็นโรคเบาหวานทำให้มีโอกาสสังสรรค์กับเพื่อนฝูงน้อยลง	71.88
2. การ เกรียมอาหารหรือของว่างสำหรับแขกที่เป็นโรคเบาหวานนั้น เป็นเรื่องที่ยุ่งยากมาก	15.00
3. รู้สึกทรมานใจที่ต้อง เลี่ยงงานสังคัม เพราะเกรงว่าการรักษา โรคเบาหวานจะไม่ไฉฉล	69.37
4. เมื่อออกงานสังคัม ต้อง เลี่ยงออกจากกลุ่มคนเพราะไม่สามารถ รับประทาน เหมือนผู้อื่นได้	73.75
5. ในหน่วยงานที่มีคน เป็นโรคเบาหวาน อาจจะทำให้ผลงานลดลง เพราะมีข้อจำกัดของโรคมาก	77.50
6. ไม่ต้องการให้ใครทราบว่าท่าน เป็นโรคเบาหวาน	10.63
รวม	53.02

จากตาราง แสดงว่า ในคานสังคัมนี้ ข้อที่ เป็นปัญหามากที่สุด คือ ความวิตกกังวล และรู้สึกผิดต่อผลการทำงานของคน คือรู้สึกว่าตนเอง เป็นผู้ทำ ให้อผลงานของหน่วยงานลดลง (รอยละ 77.50) เพราะมีความสามารถไม่เท่า เทียบกับคนปกติ ข้อที่ เป็นปัญหารองลงมาคือ เมื่อออกงานสังคัม ต้อง เลี่ยงออก จากกลุ่มคน เพราะไม่สามารถรับประทานเหมือนผู้อื่นได้ แสดงให้เห็นว่า ผู้ป่วย มีความรู้สึกอ้างว้าง โดดเดี่ยว เพราะรู้สึกว่าตนเองมีความแตกต่างจากผู้อื่น ไม่ สามารถดำเนินชีวิตได้เหมือนคนทั่วๆ ไป จึงแยกตัวออกมา ส่วนข้อที่ เป็นปัญหา น้อยที่สุดในคานนี้คือ ไม่ต้องการให้ใครทราบว่า เป็นโรคเบาหวาน (รอยละ 10.63) นั่นคือ ผู้ป่วยมีความกลัวต่อการไม่ยอมรับของผู้อื่นในเรื่องการ เป็นโรคเบาหวานของตนเอง อยู่เพียงเล็กน้อย สำหรับการอยละของคะแนนปัญหาทางจิตใจเกี่ยวกับทาง คานสังคัม เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดให้ พบว่า เป็นปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง (รอยละ 53.02)

ตอนที่ 3 การจัดอันดับตำแหน่งของปัญหาทางจิตใจ

ตารางที่ 14 อันดับตำแหน่งของความรู้สึกหรือพฤติกรรมที่แสดงถึงปัญหาทางจิตใจ รายชื่อ

อันดับที่	ความรู้สึกหรือพฤติกรรมที่แสดงถึงปัญหาทางจิตใจ	ร้อยละ
1	การตรวจหน้าตาไลน์มีสภาวะควร เป็นหน้าที่ของทาง โรงพยาบาล	82.50
2	ผู้ที่เป็นโรค เบาหวานมีโอกาสที่จะประสบความสำเร็จ ในการ เรียนหรือการทำงานน้อยกว่าคนที่ไม่เป็นโรค เบาหวาน	78.75
3	รู้สึกกลัวและวิตกกังวลว่าจะ เกิดภาวะแทรกซ้อนของโรค เบาหวาน	77.50
4	ในหน่วยงานที่มีคน เป็นโรค เบาหวานอาจจะทำให้ผลงานลดลง เพราะมีข้อจำกัดของ โรคมาก	77.50
5	เมื่อออกงานสังคมท่าน เลี่ยงออกจากกลุ่มคน เพราะไม่สามารถ รับประทาน เหมือนผู้อื่นได้	73.75
6	รู้สึกว่าอาหารที่มีรสหวาน เป็นของต้องห้ามสำหรับท่าน	71.88
7	การ เป็นโรค เบาหวานทำให้ไม่มีโอกาสสังสรรค์กับ เพื่อนฝูงน้อยลง	71.88
8	รู้สึกทรมานใจที่ต้อง เลี่ยงงานสังคม เพราะ เกรงว่าการรักษา โรค เบาหวานจะไม่ไฉด	69.37
9	ต้องใช้ความพยายามที่จะไม่รับประทานอาหารรสหวานที่ เคยชอบ	66.25
10	ตั้งแต่ เป็นโรค เบาหวานท่านไม่มั่นใจว่าจะสามารถ เลือก เรียนหรือทำงานใดตามที่ต้องการ	65.00
11	รู้สึกเป็นภาระยุ่งยากที่ต้องฉีกอินสุลิน	63.29
12	อยากให้มามีวิธีการให้อินสุลินที่ง่ายกว่านี้	62.03

ตารางที่ 14 อันดับค่าแห่งของความรู้สึก ที่แสดงถึงปัญหาทางก้านจิตใจ (ต่อ)

อันดับที่	ความรู้สึกหรือพฤติกรรมที่แสดงถึงปัญหาทางก้านจิตใจ	ร้อยละ
13	รู้สึกว่า โอกาสที่จะมีชีวิตอยู่จนแก่น้อยกว่าคนอื่น ๆ	60.63
14	คิดอยู่เสมอว่า เมื่อใดจึงจะรับประทานอาหาร เหมือนคนทั่วไปได้	60.00
15	ไม่อยากให้อถึง เวลาที่ต้องฉีกอินสุลิน	55.70
16	รู้สึก เป็นภาระ เพิ่มขึ้นที่ต้องตรวจน้ำตาลในปัสสาวะควบคุมตนเอง	54.38
17	การรักษาโรค เบาหวานทำให้ค่าใช้จ่ายของครอบครัว เพิ่มมากขึ้น	53.13
18	ฉาหวานทราบว่าโรค เบาหวานถ่ายทอดทางกรรมพันธุ์ได้ ท่านจะไม่แต่งงานหรือมีบุตร โดยเด็ดขาด	52.50
19	อยากจะมีค เวลาที่ต้องพบแพทย์ออกไป	47.50
20	เนื่องจากท่าน เป็นโรค เบาหวาน จึงควรได้รับความเอาใจใส่จากคนในครอบครัว เป็นพิเศษ	47.50
21	การ เตรียมตัวมาพบแพทย์ตามนัดแต่ละครั้ง สร้างความวิตกกังวล เป็นอันมาก	45.00
22	รู้สึก เป็นภาระยุ่งยากในการควบคุมจำนวนอาหารที่รับประทาน	43.75
23	ตั้งแต่ เป็นโรค เบาหวาน รายได้ของครอบครัวของท่านได้รับ ความกระทบกระเทือน	41.88
24	รู้สึกว่าคนอื่น ๆ มีการ รับประทานอาหารตลอดเวลา	40.63
25	ต้องใช้ เวลานานในการตัดสินใจ เลือกอาหาร รับประทานแต่ละครั้ง.	39.38
26	คิดแล้วคิดอีกก่อนจะตัดสินใจออกกำลังกาย	38.75
27	อยากได้แพทย์สั่งยาไว้ เป็นจำนวนมากๆ	38.75
28	คนในครอบครัวต้องมีภาระยุ่งยากขึ้นตั้งแต่ท่านป่วย เป็นโรค เบาหวาน	37.50

ตารางที่ 14 อันดับตำแหน่งของความรู้สึกที่แสดงถึงปัญหาทางจิตใจ (ต่อ)

อันดับที่	ความรู้สึกหรือพฤติกรรมที่แสดงถึงปัญหาทางจิตใจ	ร้อยละ
29	ต้องใช้เวลาในการตัดสินใจไม่คักอาหารเพิ่ม	35.00
30	แม่ว่าจะได้รับการแนะนำให้ออกกำลังกายแต่ท่านก็ยังไม่เคยทำ	32.50
31	รู้สึกท้อแท้ใจ เพราะแม่ว่าจะควบคุมโรค เบาหวานได้ก็เพียงใจ ก็ยังไม่ประสบความสำเร็จ	31.88
32	ไม่อยากมาพบแพทย์ตามนัด เพราะมักจะถูกตำหนิเมื่อระดับ น้ำตาลเพิ่มขึ้นกว่าปกติ	31.25
33	รู้สึกเป็นภาระเพิ่มขึ้นที่ต้องออกกำลังกาย	29.38
34	ท่านไม่มั่นใจว่ารายได้ของครอบครัวจะสมดุลกับรายจ่ายซึ่ง รวมถึงการรักษาโรคเบาหวานได้ตลอดไป	28.75
35	กลัวอาการหมดสติอันเนื่องจากน้ำตาลในเลือดสูง หรือต่ำ ผิดปกติ	27.50
36	พยายามเลี้ยงดูที่จะพูดคุยเรื่องการรับประทานยากกับผู้อื่น	27.16
37	มักจะลืมรับประทานยาอยู่เสมอ	27.16
38	เมื่อเห็นบริเวณที่ขายอาหารหรือขนมหวาน อยากเข้าไปดู และซื้อรับประทาน	25.63
39	ไม่อยากให้ถึงเวลาที่ควรรับประทานยา	22.22
40	การเตรียมอาหารหรือของว่างสำหรับแขกที่เป็นโรคเบาหวาน นั้นยุ่งยากมาก	15.00
41	ไม่อยากมาพบแพทย์ตามนัด เพราะกลัวการเจาะเลือดหาระดับ น้ำตาล	13.13
42	ไม่เชื่อว่าการตรวจหาน้ำตาลในปัสสาวะจะมีประโยชน์	10.63
43	ไม่ต้องการให้ใครทราบว่าท่านเป็นโรคเบาหวาน	10.63

ตารางที่ 14 อันดับค่าแห่งของความรู้สึกที่แสดงถึงปัญหาทางค่านจิตใจ (ต่อ)

อันดับที่	ความรู้สึกหรือพฤติกรรมที่แสดงถึงปัญหาทางค่านจิตใจ	ร้อยละ
44	การที่ท่าน เป็นโรค เบาหวาน เป็นความผิดของบิดาหรือมารดา เพราะโรคนี้น่าอายต่อทางกรรมพันธุ์	8.75
45	รู้สึกว่าผู้ที่เจ็บป่วยไม่ควรออกกำลังกาย	5.00

จากตารางที่ 14 แสดงว่า ความรู้สึกที่เป็นปัญหาทางค่านจิตใจ ของผู้ป่วยโรคเบาหวานมากที่สุดคือ ความรู้สึกขี้ของใจต่อการตรวจน้ำตาล ในบัสสาวะว่าควร เป็นหน้าที่ของทาง โรงพยาบาล รองลงมาคือ ความรู้สึก วิตกกังวล และหมกมุ่นที่จะมีโอกาสประสบความสำเร็จในการ เรียน หรือ การ ทำงาน เหตุอันที่ไม่ เป็นโรคเบาหวาน ก้าวและวิตกกังวลว่า จะเกิดภาวะแทรก- ซอนของโรคเบาหวาน และ รู้สึกผิด วิตกกังวลว่า คนเป็นโรคเบาหวานจะ ทำให้งานของหน่วยงานลดลง ส่วนความรู้สึกที่เป็นปัญหาทางค่านจิตใจน้อย ที่สุด คือ ความรู้สึกขี้ของใจว่า ผู้ที่เจ็บป่วยไม่ควรออกกำลังกาย ดังแสดง ในตารางที่ 14.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 15 การยอดของคะแนนเฉลี่ยปัญหาทางด้านจิตใจ

อันดับที่	ปัญหาทางด้านจิตใจ เกี่ยวกับ	ยอดคะแนน
1	การปรับตัวทางด้านสังคม	53.00
2	การเกิดภาวะแทรกซ้อน	49.50
3	การตรวจหน้าตาในบัสสาวะ	49.33
4	การปรับตัวทางด้านครอบครัว	48.33
5	การควบคุมอาหาร	47.81
6	การรับประทานยาลดน้ำตาลหรือการฉีดอินซูลิน	42.50
7	การปรับตัวทางด้านเศรษฐกิจ	41.27
8	การมาพบแพทย์ตามนัด	35.26
9	การออกกำลังกาย	26.40

จากตารางแสดงว่า ปัญหาทางด้านจิตใจด้านที่มากที่สุด คือ การปรับตัวทางด้านสังคม รองลงมาคือ ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการเกิดภาวะแทรกซ้อน การตรวจหน้าตาในบัสสาวะ ส่วนปัญหาทางด้านจิตใจที่มีน้อยที่สุด คือ ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการออกกำลังกาย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 16 ความรู้สึกทางเพศของผู้ป่วยที่มีสถานภาพการสมรสคู่ จำแนกตามเพศ

ความรู้สึกทางเพศ	เพศหญิง		เพศชาย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ปกติ	19	33.93	18	27.69
ต่ำลง	37	66.07	47	72.31
สูงขึ้น	-	-	-	-
รวม	56	100.00	65	100.00

จากตารางแสดงว่า ส่วนใหญ่ผู้ป่วยมีความรู้สึกทางเพศต่ำลงทั้งในเพศหญิงและเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 66.07 และ 72.31 ตามลำดับ และไม่มีใครเลยที่มีความรู้สึกทางเพศสูงขึ้น ส่วนผู้ป่วยที่มีความรู้สึกทางเพศปกติ เพศหญิงและเพศชาย มีเพียงร้อยละ 33.93 และ 27.69 เท่านั้น แสดงว่า เกี่ยวกับการรู้สึกทางเพศของผู้ป่วยโรคเบาหวาน อาจจะทำให้ผู้ป่วยมีปัญหาด้านทางจิตใจได้ เพราะ ความต้องการทางกายภาพไม่ได้รับการตอบสนอง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 4 การเปรียบเทียบปัญหาทางจิตใจของผู้ป่วยโรคเบาหวาน เพศหญิง และ เพศชาย

ตารางที่ 17 ปัญหาทางจิตใจของผู้ป่วยโรคเบาหวานเพศหญิง และ เพศชาย

ปัญหาทางจิตใจเกี่ยวกับ	เพศหญิง N = 80		เพศชาย N = 80		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
การควบคุมอาหาร	4.15	2.22	3.50	2.09	1.91
การออกกำลังกาย	1.15	1.19	0.96	1.16	1.02
การรับประทานยาลดน้ำตาลหรือการฉีกรินสุลิน	1.46	1.16	1.09	1.16	2.01*
การตรวจน้ำตาลในปัสสาวะ	1.50	0.71	1.46	0.78	0.34
การมาพบแพทย์ตามนัด	1.89	1.34	1.64	1.32	0.14
การเกิดภาวะแทรกซ้อน	2.11	1.17	1.85	1.13	1.43
การปรับตัวทางอารมณ์	2.90	1.45	2.90	1.46	0
การปรับตัวทางความรู้กิจ	1.54	1.23	0.94	1.25	3.06**
การปรับตัวทางสังคม	3.29	1.49	3.08	1.35	0.93
รวม	19.99	6.63	17.41	5.59	2.66**

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางแสดงว่า ผู้ป่วยเพศหญิง มีปัญหาทางจิตใจมากกว่าผู้ป่วยเพศชายในด้านการรับประทานยาลดน้ำตาลหรือการฉีกรินสุลิน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และในด้านการปรับตัวทางความรู้กิจ ที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาโดยรวม พบว่า ผู้ป่วยเพศหญิงมีปัญหาทางจิตใจมากกว่าผู้ป่วยเพศชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 18 ค่าร้อยละของคะแนนปัญหาทางด้านจิตใจ เกี่ยวกับการควบคุมอาหาร
จำแนกตามเพศ

ความรู้สึกหรือพฤติกรรมที่แสดงถึงปัญหาทางด้านจิตใจ	ค่าร้อยละ	
	เพศหญิง	เพศชาย
1. ต้องใช้ความพยายามที่จะไม่รับประทานอาหารรสหวาน ที่เค็มชอบ	66.25	66.25
2. รู้สึกว่าอาหารที่มีรสหวาน เป็นของต้องห้าม	71.25	72.50
3. ต้องใช้เวลานานในการตัดสินใจ เลือกอาหาร รับประทาน แต่ละครั้ง	40.00	38.75
4. ต้องใช้เวลานานในการตัดสินใจ ไม่กินอาหาร เพิ่ม	35.00	35.00
5. คิดอยู่เสมอว่า เมื่อใดจึงจะรับประทานอาหาร เหมือน คนทั่วไปได้	71.25	48.75
6. รู้สึกว่าคนอื่นๆ มีการรับประทานอยู่ตลอดเวลา	48.75	32.50
7. เมื่อเห็นบริเวณที่ขายอาหารหรือขนมหวาน อยากจะ ไปกินและซื้อรับประทาน	31.25	20.00
8. รู้สึกเป็นการยุ่งยากในการควบคุมจำนวนอาหารที่ รับประทานในแต่ละมื้อ	51.25	36.25
รวม	51.88	43.75

จากตาราง แสดงว่าในด้านการควบคุมอาหาร ความรู้สึกที่เป็นปัญหา
มากที่สุดของผู้ป่วยทั้ง เพศหญิง และ เพศชาย คือ รู้สึกว่าอาหารที่มีรสหวาน เป็นของ
ต้องห้าม ซึ่งแสดงถึงความรู้สึกกับของใจต่อการถูกจำกัดอาหารหวาน และขอที่เป็น
ปัญหามากที่สุด คือ เมื่อเห็นบริเวณที่ขายอาหารหรือขนมหวาน อยากจะไปกินและซื้อ
รับประทานซึ่งแสดงถึงความรู้สึกที่ทรมาณใจ

ตารางที่ 19 ค่าร้อยละของคะแนนปัญหาทางกานจิตใจ เกี่ยวกับการออกกำลังกาย
จำแนกตามเพศ

ความรู้สึกหรือพฤติกรรมที่แสดงถึงปัญหาทางกานจิตใจ	ค่าร้อยละ	
	เพศหญิง	เพศชาย
1. แนวว่าจะได้รับการแนะนำให้ออกกำลังกาย แต่ก็ยังไม่เคยทำ	33.75	31.50
2. คิดแล้วคิดอีกก่อนจะตัดสินใจออกกำลังกาย	41.25	36.25
3. รู้สึกเป็นภาระเพิ่มขึ้นที่ออกกำลังกาย	36.25	22.50
4. รู้สึกว่าผู้ที่เจ็บป่วยไม่ควรออกกำลังกาย	3.75	6.25
รวม	28.75	24.00

จากตารางแสดงว่า ข้อที่เป็นปัญหา ทางกานจิตใจมากที่สุดของผู่วย
เพศหญิง และ เพศชาย ในกานการออกกำลังกาย ไม่แตกต่างกัน คือ คิดแล้วคิด
อีกก่อนจะตัดสินใจออกกำลังกายซึ่งแสดงถึงความรู้สึกชักแียงในใจ ส่วนข้อที่เป็น
ปัญหาน้อยที่สุดทั้งของ เพศหญิงและ เพศชาย คือ รู้สึกว่าผู้ที่เจ็บป่วยไม่ควรออกจ
ำลังกาย ซึ่งแสดงถึง ความรู้สึกกับขงใจกการออกกำลังกายของผู่วย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 20 ค่าร้อยละของคะแนนปัญหาทางด้านจิตใจเกี่ยวกับกรับประทานยาลด
น้ำตาล และการฉีดยาอินซูลิน จำแนกตามเพศ

ความรู้สึกหรือพฤติกรรมที่แสดงถึงปัญหาทางด้านจิตใจ	ค่าร้อยละ	
	เพศหญิง	เพศชาย
1. ไม่อยากให้อถึงเวลาที่ตองรับประทานยา	25.64	19.05
2. พยายามเลี้ยงที่จะพุกคย เรื่องการรับประทานยากับผู้อื่น	41.03	14.29
3. มักจะลืมรับประทานยาเสมอ	25.64	28.57
4. ไม่อยากให้อถึงเวลาที่ตองฉีดยาอินซูลิน	58.54	52.63
5. อยากให้อมีวิธีการให้อินซูลินที่ง่ายกว่านี้	68.29	55.26
6. รู้สึกเป็นภาระยุ่งยากที่ตองฉีดยาอินซูลิน	70.73	52.63
รวม	48.67	36.33

จากตาราง แสดงว่า ความรู้สึกที่เป็นปัญหามากที่สุดของผู้ป่วยเพศหญิง และเพศชายในด้านการรับประทานยาลดน้ำตาล และการฉีดยาอินซูลิน แตกต่างกัน คือ ในเพศหญิงรู้สึกเป็นภาระยุ่งยากที่ตองฉีดยาอินซูลิน ซึ่งแสดงถึงความรู้สึกวิตกกังวล และข้อที่เป็นปัญหาน้อยที่สุดคือ ไม่อยากให้อถึงเวลาที่ตองรับประทานยา และมักจะลืมรับประทานยาเสมอ ซึ่งแสดงถึงความค้มขงใจตองการรับประทานยา ส่วนผู้ป่วยชาย ข้อที่เป็นปัญหามากที่สุด คืออยากให้อมีวิธีการให้อินซูลินที่ง่ายกว่านี้ ข้อที่เป็นปัญหาน้อยที่สุด คือ พยายามเลี้ยงที่จะพุกคย เรื่องการรับประทานยากับผู้อื่น ซึ่งแสดงถึงความวิตกกังวลในเรื่องการรับประทานยา

ตารางที่ 21 การย่อยละของคะแนนปัญหาทางค่านิยมเกี่ยวกับ การตรวจหา
น้ำตาลในปัสสาวะ จำแนกตาม เพศ

ความรู้สึกหรือพฤติกรรมที่แสดงถึงปัญหาทางค่านิยม	ค่าร้อยละ	
	เพศหญิง	เพศชาย
1. รู้สึก เป็นภาระ เพิ่มขึ้นที่ต้องตรวจหาน้ำตาลในปัสสาวะ ด้วยตนเอง	52.50	56.25
2. ไม่เชื่อว่าการตรวจหาน้ำตาลในปัสสาวะจะมีประโยชน์	12.50	8.75
3. การตรวจหาน้ำตาลในปัสสาวะควร เป็นหน้าที่ของ ทางโรงพยาบาล	85.00	81.25
รวม	50.00	48.67

จากตาราง แสดงว่า ในด้านการตรวจหาน้ำตาลในปัสสาวะ ความ
รู้สึกที่เป็นปัญหามากที่สุดของผู้ป่วยเพศหญิงและเพศชายไม่แตกต่างกัน คือ รู้สึกว่า
การตรวจหาน้ำตาลในปัสสาวะควร เป็นหน้าที่ของทางโรงพยาบาล ซึ่งแสดงถึง
ความรู้สึกคับข้องใจของผู้ป่วยต่อการตรวจน้ำตาลในปัสสาวะ และข้อที่เป็นปัญหา
น้อยที่สุดก็ไม่แตกต่างกันระหว่าง เพศหญิงกับ เพศชาย คือ ไม่เชื่อว่าการตรวจหา
น้ำตาลในปัสสาวะจะมีประโยชน์ ซึ่งแสดงถึงความรู้สึกคับข้องใจ

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 22 การยอดของคะแนนปัญหาทางจิตใจเกี่ยวกับ การมาพบแพทย์
ตามนัด จำแนกตามเพศ

ความรู้สึกหรือพฤติกรรมที่แสดงถึงปัญหาทางจิตใจ	ค่าร้อยละ	
	เพศหญิง	เพศชาย
1. ไม่อยากมาพบแพทย์ตามนัด เพราะกลัวการ เจาะ เลือด หาระดับน้ำตาล	18.75	7.50
2. ไม่อยากมาพบแพทย์ตามนัด เพราะมักจะถูกตำหนิ เมื่อระดับ น้ำตาลใน เลือด เพิ่มขึ้นกว่าปกติ	38.75	23.75
3. การ เตรียมตัวมาพบแพทย์ตามนัดแต่ละครั้งทำให้เกิด ความวิตกกังวล	48.75	41.25
4. อยากให้แพทย์สั่งยาไว้ เป็นจำนวนมากๆ	36.25	41.25
5. อยากจะยืดเวลาที่ต้องพบแพทย์ออกไป	46.25	48.75
รวม	37.80	32.80

จากตารางแสดงว่า ในค่านการมาพบแพทย์ตามนัด ความรู้สึกที่เป็น
ปัญหามากที่สุดในเพศหญิง คือ ความวิตกกังวลต่อการ เตรียมตัวมาพบแพทย์แต่ละครั้ง
ส่วนเพศชาย จะมีความรู้สึกกับของใจ กลัว จึงอยากจะยืดเวลาที่ต้องพบแพทย์
ออกไป สำหรับข้อที่เป็นปัญหาน้อยที่สุดในเพศหญิงและ เพศชายไม่แตกต่างกัน
คือ ไม่อยากมาพบแพทย์ตามนัด เพราะกลัวการ เจาะ เลือดหาระดับน้ำตาล ซึ่ง
แสดงถึงความรู้สึก กลัว เพียงเล็กน้อย

ตารางที่ 23 ค่าร้อยละของคะแนนปัญหาทางจิตใจเกี่ยวกับ การ เกิดภาวะ
แทรกซ้อน จำแนกตามเพศ

ความรู้สึกหรือพฤติกรรมที่แสดงถึงปัญหาทางจิตใจ	ค่าร้อยละ	
	เพศหญิง	เพศชาย
1. กลัวอาการหมดสติอันเนื่องมาจากน้ำตาลในเลือดสูงหรือต่ำ	37.50	17.50
2. รู้สึกกลัวและวิตกกังวลว่าจะเกิดภาวะแทรกซ้อนของโรคเบาหวาน	77.50	77.50
3. รู้สึกท้อแท้ใจเพราะแม้ว่าจะควบคุมโรคเบาหวานได้ดีเพียงใดก็ยังต้องประสบกับภาวะแทรกซ้อน	32.50	31.50
4. รู้สึกว่าโอกาสที่จะมีชีวิตอยู่จนแก่นมัยน้อยกว่าคนอื่นๆ	62.50	58.75
รวม	52.75	46.25

จากตาราง แสดงว่า ในด้านที่เกี่ยวกับการเกิดภาวะแทรกซ้อน ความรู้สึกที่เป็นปัญหามากที่สุดในเพศหญิงและเพศชายไม่แตกต่างกัน คือ รู้สึกกลัวและวิตกกังวลว่าจะเกิดภาวะแทรกซ้อนของโรคเบาหวาน ส่วนความรู้สึกที่เป็นปัญหาน้อยที่สุดของเพศหญิง คือ รู้สึกท้อแท้ใจ เพราะแม้ว่าจะควบคุมโรคเบาหวานได้ดีเพียงใดก็ยังต้องประสบกับภาวะแทรกซ้อน ซึ่งแสดงถึงความรู้สึกหมดหวังและวิตกกังวล สำหรับความรู้สึกที่เป็นปัญหาน้อยที่สุดในเพศชาย คือ กลัวอาการหมดสติอันเนื่องมาจากน้ำตาลในเลือดสูงหรือต่ำ

ตารางที่ 24. ค่าร้อยละของคะแนนปัญหาทางจิตใจเกี่ยวกับ การปรับตัว
ทางคานครอบครัว จำนวนตามเพศ

ความรู้สึกหรือพฤติกรรมที่แสดงถึงปัญหาทางจิตใจ	ค่าร้อยละ	
	เพศหญิง	เพศชาย
1. คนในครอบครัวต้องมีภาระยุ่งยากขึ้นตั้งแต่ท่านป่วย เป็นโรคเบาหวาน	30.00	45.00
2. เนื่องจากท่านเป็นโรคเบาหวาน จึงควรได้รับความ เอาใจใส่จากคนในครอบครัว เป็นพิเศษ	48.75	46.25
3. การที่ท่านเป็นโรคเบาหวาน เป็นความผิดของบิดาหรือ มารดา เพราะโรคนี้ถ่ายทอดทางกรรมพันธุ์	7.50	10.00
4. ฉะนั้นทราบว่าโรคเบาหวานถ่ายทอดทางกรรมพันธุ์ได้ จะไม่แต่งงานหรือมีบุตร โดยเด็ดขาด	60.00	45.00
5. ตั้งแต่เป็นโรคเบาหวาน ไม่มั่นใจว่าจะสามารถเลือก เรียนหรือทำงานใดตามที่ต้องการ	65.00	65.00
6. ผู้ที่เป็นโรคเบาหวานมีโอกาสที่จะประสบความสำเร็จ ในการเรียนหรือการทำงานน้อยกว่าคนที่ไม่เป็น โรคเบาหวาน	78.75	78.75
รวม	48.53	48.33

จากตารางแสดงว่าในคานการปรับตัวทางสังคม ความรู้สึกที่เป็น
ปัญหามากที่สุดของ เพศหญิงและเพศชายไม่แตกต่างกัน คือ รู้สึกว่าผู้ที่เป็นโรค
เบาหวานมีโอกาสที่จะประสบความสำเร็จในการเรียนหรือการทำงานน้อยกว่าคน
ที่ไม่เป็นโรคเบาหวาน ซึ่งแสดงถึง ความรู้สึกหมกหมองและวิตกกังวล
ส่วนความรู้สึกที่เป็นปัญหาน้อยที่สุดของ เพศหญิงและเพศชาย คือ ความรู้สึกโกรธ
ต่อการที่เป็นโรคเบาหวาน และคิดว่าเป็น ความผิดของบิดามารดา ซึ่งผู้ป่วยมี
ความรู้สึกน้อยเพียงเล็กน้อย

ตารางที่ 25 ค่าร้อยละของคะแนนปัญหาทางจิตใจ เกี่ยวกับ การปรับตัว
ทางงาน เศรษฐกิจ จำแนกตามเพศ

ความรู้สึกหรือพฤติกรรมที่แสดงถึงปัญหาทางจิตใจ	ค่าร้อยละ	
	เพศหญิง	เพศชาย
1. การรักษาโรค เบาหวานทำให้ค่าใช้จ่ายของครอบครัว เพิ่มมากขึ้น	67.50	38.75
2. ตั้งแต่เป็นโรค เบาหวาน รายได้ของครอบครัวได้รับ ความกระทบกระเทือน	55.00	28.75
3. ไม่นับใจว่ารายได้อของครอบครัวจะสมดุลกับรายจ่าย ซึ่งรวมถึงการรักษาโรค เบาหวานใดตลอดไป	31.25	26.25
รวม	51.33	31.33

จากตารางแสดงว่า ในด้านการปรับตัวทางเศรษฐกิจ ความรู้สึก
ที่เป็นปัญหามากที่สุด และน้อยที่สุดของ เพศหญิง และ เพศชายไม่แตกต่างกัน
คือรู้สึกว่าการรักษาโรค เบาหวานทำให้ค่าใช้จ่ายของครอบครัว เพิ่มมากขึ้น
ซึ่งแสดงถึงความวิตกกังวล และต่างก็รู้สึกผิดที่ทำให้รายได้ของครอบครัว
กระทบกระเทือน ส่วนความรู้สึกที่เป็นปัญหาน้อยที่สุดคือ ไม่นับใจว่ารายได้อ
ของครอบครัวจะสมดุลกับรายจ่ายซึ่งรวมถึงการรักษาโรค เบาหวานใดตลอดไป
ซึ่งแสดงถึงความวิตกกังวลเพียงเล็กน้อย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 26 ค่าร้อยละของคะแนนปัญหาทางจิตใจ เกี่ยวกับ การปรับตัว
ทางคนสังคม จำนวนตามเพศ

ความรู้สึกหรือพฤติกรรมที่แสดงถึงปัญหาทางจิตใจ	ค่าร้อยละ	
	เพศหญิง	เพศชาย
1. การ เป็นโรคเบาหวานทำให้มีโอกาสสังสรรค์กับ เพื่อนฝูงน้อยลง	76.25	67.50
2. การ เตรียมอาหารหรือของว่างสำหรับแขกที่เป็น โรคเบาหวานนั้น เป็นเรื่องที่ยากมาก	16.25	13.75
3. รู้สึกทรมานใจที่ต้อง เลี่ยงงานสังคม เพราะเกรงว่า การรักษาโรคเบาหวานจะไม่ไถผล	71.25	67.50
4. เมื่อออกจากงานสังคม ต้อง เลี่ยงออกจากกลุ่มคน เพราะ ไม่สามารถรับประทาน เหมือนผู้อื่นได้	73.75	73.75
5. ในหน่วยงานที่มีคน เป็นโรคเบาหวาน อาจจะทำให้ ผลงานลดลง เพราะมีข้อจำกัดของ โรคมาก	76.25	78.75
6. ไม่ต้องการให้ใครทราบว่าตน เป็นโรคเบาหวาน	15.00	6.25
รวม	54.83	51.33

จากตาราง แสดงว่า ในด้านการปรับตัวทางสังคม ความรู้สึกที่เป็น
ปัญหามากที่สุดทั้งในเพศหญิงและเพศชาย คือ ความรู้สึกผิด และวิตกกังวลว่า
คน เป็นโรคเบาหวานอาจจะทำให้ผลงานลดลง เพราะมีข้อจำกัดของ โรคมาก
นอกจากนี้ในผู้ป่วย เพศหญิงยังมีความรู้สึก อ่างว่าง โดดเดี่ยว จากการใช้โอกาส
สังสรรค์กับ เพื่อนฝูงน้อยลงด้วย สำหรับความรู้สึกที่เป็นปัญหาน้อยที่สุดของทั้ง
เพศหญิงและ เพศชาย คือ ไม่ต้องการให้ใครทราบว่าตน เป็นโรคเบาหวาน แสดงถึง
ความรู้สึกกลัวการไม่ยอมรับของผู้อื่น และความวิตกกังวล ซึ่งมีอยู่เล็กน้อย

ตารางที่ 27 เปรียบเทียบความรู้สึกหรือพฤติกรรมที่แสดงถึงปัญหาทางก้านจิตใจ
10 อันดับแรกระหว่างผู้ป่วยหญิงกับผู้ป่วยชาย

ความรู้สึกหรือพฤติกรรมที่แสดงถึงปัญหาทางก้านจิตใจ	อันดับที่	
	เพศหญิง	เพศชาย
1. การตรวจหน้าตาตโนบัสสาวะควร เป็นหน้าที่ของทาง โรงพยาบาล	1	1
2. ผู้ที่เป็นโรคเบาหวานมีโอกาสที่จะประสบความสำเร็จ ในการเรียนหรือการทำงานน้อยกว่าคนที่ไม่เป็นโรค เบาหวาน	2	2
3. รู้สึกกลัวและวิตกกังวลว่าจะ เกิดภาวะแทรกซ้อนของ โรคเบาหวาน	3	4
4. การ เป็นโรคเบาหวานทำให้มีโอกาสสังสรรค์กับ เพื่อนฝูงน้อยลง	4	7
5. ในหน่วยงานที่มีคน เป็นโรค เบาหวานอาจจะทำให้มี ผลงานลดลง เพราะมีข้อจำกัดของ โรคมาก	5	3
6. เมื่อออก งานสังคมท่าน เลี่ยงออกจากกลุ่มคน เพราะ ไม่สามารถรับประทาน เหมือนผู้อื่นได้	6	5
7. รู้สึกว่าอาหารรสหวาน เป็นของทองห้าม	7	6
8. คิดอยู่เสมอว่า เมื่อใครจึงจะรับประทาน เหมือนคนทั่วไปได้	8	16
9. รู้สึกทรมานใจที่ต้อง เลี่ยงงานสังคม เพราะ เกรงว่า การรักษาโรคเบาหวานจะไม่ไถผล	9	8
10. รู้สึก เป็นภาระยุ่งยากที่ต้องฉีดยาอินซูลิน	10	15

ตารางที่ 27 เปรียบเทียบความรู้สึกหรือพฤติกรรมที่แสดงถึงปัญหาทางด้านจิตใจ 10 อันดับแรกของผู้ป่วยหญิงกับผู้ป่วยชาย (ต่อ)

ความรู้สึกหรือพฤติกรรมที่แสดงถึงปัญหาทางด้านจิตใจ	อันดับที่	
	เพศหญิง	เพศชาย
11. คงใจความพยายามที่จะไม่รับประทานอาหารรสหวานที่เคี้ยวชอบ	13	9
12. ตั้งแต่เป็นโรคเบาหวานท่านไม่แน่ใจว่าจะสามารถเลือกเรียนหรือทำงานใดตามที่ต้องการ	14	10

จากตารางที่ 27 พบว่า ความรู้สึกอันดับแรกที่เป็นปัญหาทางด้านจิตใจของทั้ง เพศหญิง และ เพศชาย คือ ความรู้สึกคับข้องใจต่อการตรวจหาน้ำตาลในปัสสาวะ วาการ เป็นหน้าที่ของทางโรงพยาบาล อันดับที่ 2 คือ ความรู้สึกวิตกกังวลและหมกหมุ่นที่จะมีโอกาสประสบความสำเร็จในการเรียนหรือการทำงานเท่าคนปกติ ส่วนความรู้สึกที่เป็นปัญหาด้านจิตใจของผู้ป่วยหญิงอันดับที่ 3 ถึง 10 นั้น จะประกอบด้วย ความรู้สึกที่เป็นปัญหาของผู้ป่วยชาย อันดับที่ 3 ถึง 8 และอันดับที่ 15, 16 ส่วนความรู้สึกที่เป็นปัญหาอันดับที่ 9 และ 10 ของผู้ป่วยชายจะตรงกับความรู้สึกที่เป็นปัญหาของผู้ป่วยหญิงอันดับที่ 13 และ 14 แสดงว่าผู้ป่วยเบาหวานจะมีความรู้สึกที่เป็นปัญหาด้านจิตใจคล้ายคลึงกัน แต่ต่างกันที่ปริมาณ มาก น้อย เท่านั้น

เมื่อพิจารณาความรู้สึกที่เป็นปัญหาของผู้ป่วยเบาหวานแล้ว ปรากฏว่า ความรู้สึกอันดับแรกคือ ความคับข้องใจ รองลงมาคือ วิตกกังวล หมกหมุ่นกลัวและทุกข์ตรมใจ

ตอนที่ 5 ความสัมพันธ์ระหว่าง ปัญหาทาง坎จิตใจกับอายุและระยะเวลาที่เป็นโรคเบาหวาน

ตารางที่ 28 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัญหาทาง坎จิตใจ กับอายุและระยะเวลาที่เป็นโรคเบาหวาน

	จำนวนผู้ป่วย(คน)	r
อายุ	160	0.12
ระยะเวลาที่เป็นโรคเบาหวาน	160	0.11

จากตารางแสดงว่า อายุ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กับปัญหาทาง坎จิตใจเป็นไปทางบวกและอยู่ในระดับต่ำมาก ซึ่งแสดงว่า ไม่มีความสัมพันธ์กันกับปัญหาทาง坎จิตใจ

สำหรับระยะเวลาที่เป็นโรคเบาหวานนั้น มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กับปัญหาทาง坎จิตใจ เป็นไปทางบวกและอยู่ในระดับต่ำมากเช่นเดียวกัน แสดงว่า ไม่มีความสัมพันธ์กันกับปัญหาทาง坎จิตใจ

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย